

RETRATS DEL NATURAL
PACO POCH I SABARICH
PRODUCTOR DE CINEMA

(122)

PERE TORDERA

El passejant del cine

TONI VALL
BARCELONA

Em cauen a les mans dues fotos en blanc i negre de l'obra de teatre *Mary d'Ous*, d'Els Joglars, al vell teatre Capsa de Barcelona l'any 1973. Al dors hi ha la firma del fotògraf: Paco Poch. Fa molts anys que ens coneixem i ens agrada parlar llargament. Hem conversat molt sobre cine, el que ens agrada a tots dos, les pel·lícules diferents, ocultes, les històries que només alguns malden per explicar, aquelles aventures suïcides que sempre val la pena resseguir, rastrejar-ne la flaire, donar-los suport quan només són quimeres inassolibles. Trobar-me amb el seu nom per casualitat és oportunitat –a més a més, li han dedicat fa poc un cicle d'homenatge a Tolosa– i tinc moltes ganes que em parli d'aquesta faceta que descriuen les fotos perquè crec que no me l'ha explicat mai.

Visito el Paco a la seva productora, Mallerich Films, a Vallcarca, en un carrer d'aquells que fan tanta pujada. En un barri apartat del brogit té tot el sentit que hi faci estada algú tan tranquil, de tan agradable vaivé quan camina. Sempre sembla que passegi, mai l'he vist tenir pressa. A vegades hi ha porcions de conversa amb ell que només són somriures i vocatius

empàtics. De les poques persones que conec a qui de veritat se li pot aplicar allò de “Em dona tranquil·litat”. Dinem al restaurant d'un hotel i s'explica la vida amb el cambrer de manera tan natural i poc forçada com sempre. Cal desconfiar sempre de qui tracta malament els cambrers. Cal fiar-se sempre del Paco. Són axiomes que mai fallen, que van a missa.

La història de les fotos fa que es remunti a quan tenia vint anys, vingut de la seva Igualada a una Barcelona en ebullició, transitant amb la càmera de fotos per la tirallonga d'esdeveniments culturals i socials del moment. Teatre, música, reivindicacions per la llibertat i contra el franquisme. Li agrada explicar que es posava sota els escenaris amb la seva càmera i una pel·lícula de 400 ASA en blanc i negre, i que forçava la llum al màxim perquè es notés el gra a la imatge. Treballava per a una agència de fotografia de Montpeller i cada mes li arribava una (discreta) liquidació. Recorda especialment la portada per a l'edició francesa d'un disc de Quico Pi de la Serra i també les fotos per a *Crònica d'un temps* d'Ovidi Montllor. Va fer fotos de l'època *hippy* i a Mallorca va retratar Llorenç Villalonga i Blai Bonet, de qui el va impressionar el seu profund caliu humà.

“M'agradava molt fer fotos però mai vaig tenir pulsio autoral, no em considerava un artista ni un projecte d'artista”. Hauria pogut aferrar-

Fotògraf
Va retratar el teatre, la música i els moviments contra el franquisme

Precursor
Va posar en marxa Catalan Films perquè el cinema català viatgés

se al seu gust per la càmera, però se'n va anar cap a la imatge en moviment, cap al cinema que tant l'havia captivat a través de les imatges de Cassavetes, de Jan Troell, de Wim Wenders, de Miklós Jancsó, de Fellini, Bellocchio, Godard i tants altres titans del cinema d'autor que admirava gràcies a peregrinar per sales de cinema i cicles a Ceret.

L'ofici dels patidors

Calia combinar el cinema amb la seva passió pel contacte humà, per la conversa, pel dolç flirteig de la paraula dita. Primer es va fer director de producció en films de Jaime Camino, Agustí Villaronga, Bigas Luna i Eloy de la Iglesia. També va “ajudar” en el primer film d'Almodóvar, *Pepi, Luci, Bom...* Va aprendre al costat del seu amic, el gran productor Pepón Coromina, que va marxar massa aviat d'aquest món no sense abans haver fet créixer el nostre cinema en un temps d'indefinió i de fugida de la grisor. Primer amb Virginia Films i després ja amb Mallerich comença a caminar en solitari com a productor, un ofici que li agrada definir com l'ofici dels patidors que busquen finançament, que convencen persones perquè apostin per la cultura, que fan confluïr interessos, que s'endeuten perquè creuen en el que fan. Un títol fonamental del seu trajecte és *Innisfree* (1990) de José Luis Guerin, imprescindible precursor dels

nous camins del documental, un film d'influència perenne. També va fer muscular el cinema de Jordi Cadena i d'Isaki Lacuesta, que aquesta setmana estrena *La prope- ra pell* i a qui el gran Paco se li va creuar pel camí quan tot just començava. A mitjans dels anys vuitanta, la seva obsessió per transcendir fronteres, per activar la co-producció, per unir ponts entre cinematografies, el va fer imaginar i posar en marxa Catalan Films, perquè el cinema català viatgés i no es quedés tancat i barrat i amb olor de resclosit. Va estudiar humanitats i fotografia, un màster en ciències empresarials i un doctorat en producció. Coneix la tramoia de la professió que estima i l'explica apassionadament als seus alumnes de la Pompeu Fabra i del màster que ha engegat juntament amb la Universitat de Vic, l'Escola de Cine de Barcelona i Mediapro. Fa poc s'ha embarcat en la bestial tasca de distribuir pel·lícules perquè tots puguem gaudir-ne: Béla Tarr, Pedro Costa, Bruno Dumont, Mia Hansen-Love... Incansable, irreductible.

Sí, el Paco estima la cultura i el coneixement. Un dia fosc i gris passejant –sempre passejant– per Berlín durant el festival de cine, va mirar dins d'una casa particular i va veure un senyor dret, llegint un llibre en veu alta, i un grup de persones assegudes escoltant-lo. Es va emocionar. I va continuar passejant. —